

[Gade]

Jeg vil slutte med at sige til hr. Grove, som siger, at nu skal vi vedtage dette her, og så skal vi gemme det langsigtede, for vi skal også have EF-forhandlingerne på plads, at vi ved i hvert fald om EF-forhandlingerne, at ligeegyldigt hvordan de nu konkret ser ud, er forventningerne i de kommende år lavere priser og lavere indtjening.

Det, der er brug for efter min mening, er noget helt andet, nemlig en debat om nødvendige landbrugsreformer, om finansiering, om nedbringelse af gældsbyrde og om nye ejerformer, og jeg forstod på det, hr. Bjørn Westh sagde, at det også var tanker i den retning, Socialdemokratiet gjorde sig. Jeg tror også, det er tanker, der rører sig mange steder i erhvervet, og jeg håber også i andre partier her i Folketinget, sådan at den debat, vi får i udvalget, ikke så meget kommer til at handle om høsttablyån – som, når det kommer til stykket, ikke løser noget som helst – som om en langsigtet landbrugspolitik, der gør, at landmændene kan genvinde nogen optimisme, så der igen kan komme en tro på, at man kan få lagt dette erhverv om, så man kan få en rimelig udvikling i gang.

Vi medvirker altså ikke til det, der foreligger her, men gerne sammen med andre til en drøftelse af de grundlæggende problemer.

Povl Brøndsted (V):

Dansk landbrug er i klemme på mange områder i øjeblikket. Hvis det var sådan, at man kunne sige, at den danske landbrugsstand ikke var effektiv, ikke sikrede en stor produktion og ikke gjorde en stor arbejdsindsats, ville det for så vidt være et problem, der var samfundet ivedkommende.

Men når landbruget er i klemme, er det først og fremmest, fordi der er en generation af landmænd, der sidder med en meget, meget stor gæld og en meget, meget stor rentebyrde.

Der er i disse år både på markprodukter og på animalske produkter lavere priser, og der stilles krav om investeringer bl.a. i forbindelse med miljøet. Investeringerne har fundet sted, men de kompensationer, som skal til, er endnu ikke på plads. Der er altså tale om meget store byrder, svigtende indtægter og en stigende arbejdsindsats fra landbrugets side.

Det er en sag, som vi er nødt til at have en lang debat om. Det er noget, som der skal lægges nogle virkelig faste linier for, også for at vi

kan sikre en sund og rolig strukturudvikling og et lettere generationsskifte, således at vi kan sikre, at der stadig væk er unge, der vil og tør påtage sig arbejde inden for landbruget.

Det høsttab, som vi har haft i 1987 på grund af en sen høst, som har tæret på de likvide midler, man havde, og de meget store ekstraudgifter bl.a. til tørring og til maskinerne under de vanskelige arbejdsforhold, gør, at der er mange, der er meget sårbare over for sådanne pludselig svigtende indtægter og stigende udgifter.

På den baggrund skal vi se det forslag, som landbrugsministeren her har fremsat, og jeg synes, det er vigtigt, at det kommer så hurtigt som muligt igennem, for det er selve likviditeten, der i øjeblikket er problemet for driftige og produktive danske landmænd.

Det er ikke en ordning, der løser problemerne på det lange sigt, og det er ikke en ordning, der på nogen måde berører de problemer, vi skal have løst ad andre veje, men den er et udtryk for, at man indser, at erhvervet er i klemme, at økonomien er stram, og derfor kan et akut problem som årets høst give vanskeligheder, som selv dygtige landmænd har svært ved at klare.

Derfor mener jeg, at landbrugsministeren skal have tak for, at han er kommet med forslaget, og jeg mener, det er vor pligt at få det hurtigst muligt gennem udvalgsarbejdet, så det kan komme til at gavne dem, der vitterlig har behov for det.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg vil godt spørge hr. Povl Brøndsted fra Venstre – det er måske ikke hr. Povl Brøndsted, der skal svare, det kan være, det er landbrugsministeren, men det er da i hvert fald en Venstremand – om ikke det er rigtigt, at det blev annonceret lige før Venstres landsmøde, at dette forslag ville komme. Er det ikke også rigtigt, at det ikke er ret lang tid siden, det blev fremsendt til Finansudvalget? Er det ikke også rigtigt, at der er mange, mange uger mellem Venstres møde og så denne fremsættelse? Jeg vil gerne spørge, hvordan det harmonerer med, at det nu haster sådan med at hjælpe de nødlidende landmænd. Jeg sad og så i fjernsynet, at landbrugsministeren, tror jeg, det var, fremlagde forslaget på Venstres landsmøde og sagde, at nu skulle vi handle hurtigt, og så har jeg altså konstate-